

Fritt behandlingsvalg

Status for godkjenningsordningen
per 2. tertial 2018

Rapport
IS-2769

Innhold

Innhold	1
Sammendrag	3
1. Tilgang på leverandører	5
2. Utvikling i pasienter og aktivitet	6
Utvikling i antall pasienter nasjonalt	6
Utvikling i regninger – episoder og oppholdsdøgn	7
Fordeling mellom menn og kvinner	9
Pasienter og aktivitet etter regioner og fylker	11
3. Utvikling i utbetalte refusjoner	14
Vedlegg	15

Sammendrag

Bruken av tjenester i godkjenningsordningen har økt siden oppstart i 2015, og økte også fra 1. til 2. tertial i 2018. Pasienter innen TSB og somatikk bidro til veksten siste tertial.

Etter 8 måneder i 2018 var det om lag 4850 pasienter som hadde mottatt tjenester i godkjenningsordningen, det samme nivået som for hele 2017. Det var flest pasienter som mottok somatiske tjenester med drøyt 4400 pasienter, mens det innen TSB og psykisk helsevern for voksne var hhv. 265 og nær 140 pasienter etter to tertial i 2018. De somatiske tjenestene omfatter polikliniske utredninger og dagkirurgiske inngrep, mens det for TSB og psykisk helsevern inngår tjeneste for døgnbehandling i godkjenningsordningen.

Utbetalte refusjoner var imidlertid vesentlig høyere for TSB og psykisk helsevern enn for somatikk selv om antall pasienter er lavere. Det var utbetalt drøyt 120 millioner kroner i ordningen etter 8 måneder i 2018. Utbetalinger for TSB-tjenester utgjorde om lag 60 millioner, etterfulgt av drøyt 40 millioner for tjenester til psykisk helsevern for voksne. Somatiske tjenester hadde generert utbetalinger på om lag 16 millioner kroner. Sterkest vekst i utbetalingene de siste tertialene finner vi for TSB.

For somatiske tjenester i godkjenningsordningen har fordelingen mellom menn og kvinner vært stabil på om lag 50-50 siden tidlig i 2016. Innen TSB er det flest menn som inngår i ordningen med en andel på om lag 80 prosent, ikke ulikt kjønnsfordelingen i TSB generelt. Psykisk helsevern for voksne har en høyere andel kvinner i hele perioden, med gradvis reduksjon til om lag 60 prosent i 2. tertial 2018.

Det er store geografiske forskjeller i bruk av tjenester i godkjenningsordningen, noe som trolig i stor grad skyldes lokalisering av godkjente leverandører. For somatiske tjenester og psykisk helsevern for voksne er det i all hovedsak pasienter fra Helse Sør-Øst som bruker ordningen. TSB-pasienter har økende grad kommet fra Helse Sør-Øst og Helse Nord, samtidig som det har vært en liten reduksjon i Helse Vest. I 2018 var andelen pasienter for TSB tilnærmet lik for Helse Vest og Helse Sør-Øst. Det er svært få pasienter fra Helse Midt-Norge som bruker tjenester i godkjenningsordningen.

1. Tilgang på leverandører

Ved utgangen av 2. tertial 2018 var det samlet kommet 97 søknader i godkjenningsordningen, hvorav 50 hadde status som godkjent. Blant de resterende søknadene var de fleste avslått (om lag 20) eller godkjenningen var trukket eller mistet (om lag 25). Ved utgangen av 2. tertial 2018 var 3 søknader under behandling (alle for TSB).

Det er flere institusjoner som har søkt flere ganger, noen ganger med avslag hver gang og noen hvor det til slutt er gitt godkjenning. En del institusjoner søker også om godkjenning for flere tjenesteområder, ofte for psykisk helsevern og TSB, og en sjelden gang for tre områder (psykisk helsevern, TSB og somatikk). Når vi ser på søknader per tjenesteområde vil dermed samlet antall bli høyere enn 97 som angitt over.

Siden oppstart i 2015 har det kommet flest søknader for somatiske tjenester og tjenester innen TSB, med hhv. 45 og 41 søknader. Andelen som godkjennes er høyere for somatiske tjenester, hvor det ved utgangen av 2. tertial var 30 godkjente søknader, mens det for TSB var 12 godkjente vedtak (to institusjoner har 2 godkjenningsvedtak - 10 godkjente institusjoner). For psykisk helsevern var det 18 søknader, hvor av 7 var blitt godkjent. Det var 8 godkjente, men en trakk sin godkjenning i mai 2018.

Tjenester for habilitering ble inkludert sommeren 2017, og for dette tjenesteområdet har det kommet 2 søknader som begge har blitt godkjent. Den ene godkjente tjenesteleverandøren er p.t ikke valgbar.

2. Utvikling i pasienter og aktivitet

Utvikling i antall pasienter nasjonalt

Siden oppstart av godkjenningsordningen i november 2015 har det årlig vært en vekst i antall pasienter som bruker ordningen, som vist i tabell 1. Tallene etter åtte måneder i 2018 tilsier at det også fra 2017 til 2018 vil være en relativt sterk vekst i antall pasienter. I 2017 var det om lag 4 850 pasienter i ordningen, og vi hadde det samme antallet etter kun åtte måneder i 2018.

Det er for de somatiske tjenestene det er flest pasienter de siste tre årene. Dette skyldes i stor grad at tjenestene i ordningen for somatikk er utredninger og dagkirurgiske inngrep, mens det for psykisk helsevern og TSB er døgnbehandling. Innen tjenesteområdene psykisk helsevern for barn og unge, samt habilitering, er det svært få pasienter som har benyttet ordningen etter innføring av tjenestene.

Tabell 1 Antall pasienter i godkjenningsordningen per tjenesteområde og totalt i perioden 2015 til hittil i 2018. Kilde: KUHR.

	2015	2016	2017	Per 2. tert 2018
TSB	1	153	248	265
Psyk voksne	92	132	168	136
Psyk barn/unge	0	0	5	8
Somatikk	23	1 789	4 421	4 435
Habilitering			6	9
Totalt	116	2 074	4 848	4 853

Tabell 2 viser utviklingen i antall pasienter per tjenesteområde per tertial, mens vi i figur 1 viser utviklingen per måned for de tre tjenesteområdene med flest pasienter. For psykisk helsevern og TSB vil samme pasient kunne telles i flere måneder/tertialet avhengig av hvor langt døgnopphold de har.

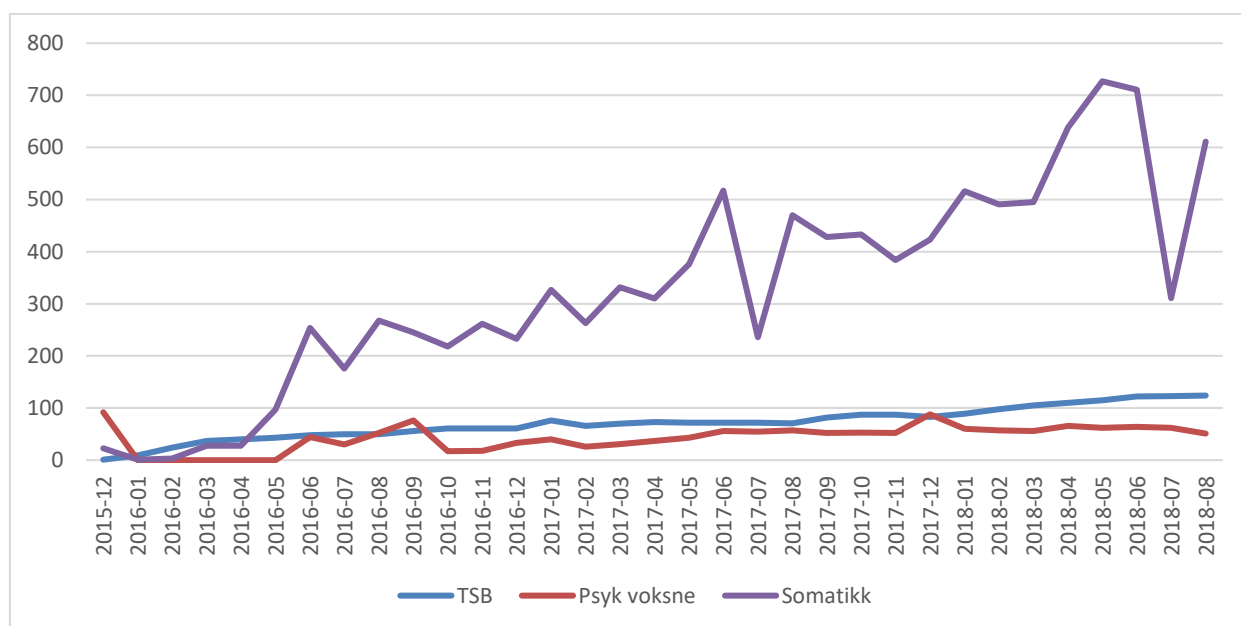
For somatiske tjenester har det siden 2. tertial 2016 årlig vært en vekst på 700-900 pasienter. Figur 1 viser da også en jevn vekst de siste tre årene, samtidig som vi ser en markert lavere aktivitet i juli hvert år. Også for TSB har det vært en relativt jevn vekst årlig mellom tertial, i størrelsesorden 40 pasienter. Fra 2. tertial 2017 til samme tertial i 2018 var det en noe sterkere vekst for TSB med nær 80 pasienter.

For psykisk helsevern for voksne har årlig endring per tertial variert en del. Som det fremgår av tabell 2 var antall pasienter etter 2 tertial i 2018 noe høyere enn nivået året før.

Tabell 2 Antall pasienter i godkjeningsordningen per tjenesteområde og per tertial i perioden 2016 til 2. tertial 2018. Samt endring fra 2. tertial 2017-2018. Kilde: KUHR.

	1. tert 2016	2. tert 2016	3. tert 2016	1. tert 2017	2. tert 2017	3. tert 2017	1. tert 2018	2. tert 2018	Endring 2. tert 2017-2018	Pst endring 2. tert 2017-2018
TSB	55	80	94	117	117	136	163	196	79	67,5
Psyk voksne	0	67	103	72	79	112	99	85	6	7,6
Psyk barn/unge	0	0	0	3	5	1	4	7	2	40,0
Somatikk	60	787	954	1216	1581	1654	2117	2343	762	48,2
Habilitering						6	7	9		
Totalt	115	934	1151	1408	1782	1909	2390	2640	858	48,1

Figur 1 Antall pasienter i godkjeningsordningen per tjenesteområde og per måned i perioden 2016 til 2. tertial 2018. Kilde: KUHR.

Utvikling i regninger – episoder og oppholdsdøgn

For hver tjeneste en pasient mottar i godkjeningsordningen må tjenesteleverandøren sende inn en regning. En regning vil for somatiske tjenester være en utredning eller et dagkirurgisk inngrep, mens det for psykisk helsevern og TSB vil være et oppholdsdøgn i et døgnopphold. Dersom en pasient innen TSB har vært til behandling i 19 døgn som del av et døgnopphold vil det derfor genereres 19 regninger.

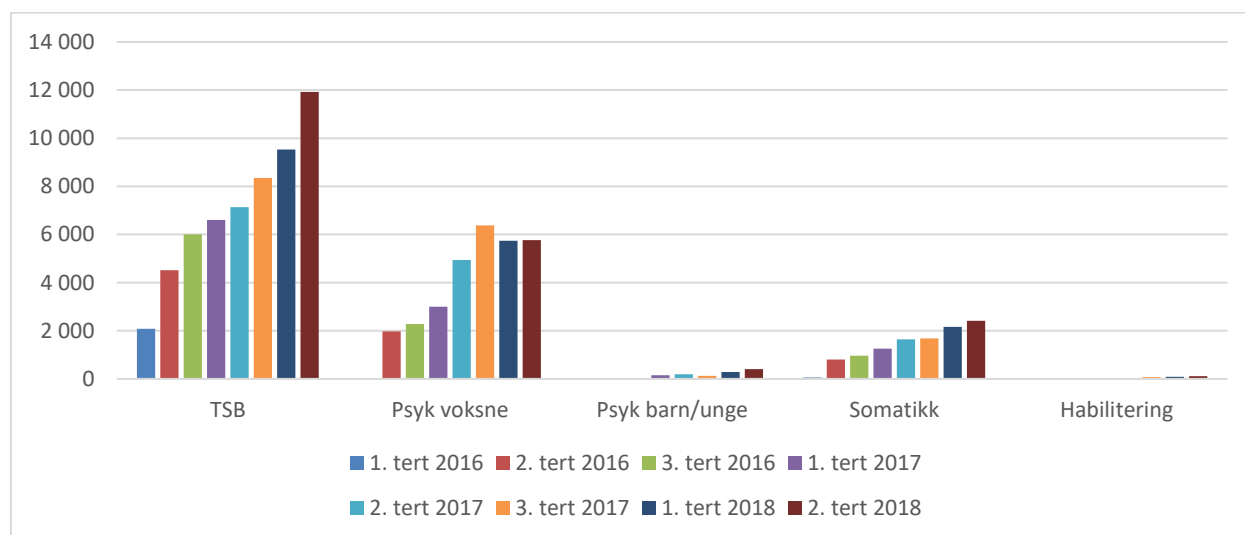
I tabell 3 vises utviklingen i antall regninger per tjenesteområde og per tertial i 2016 til 2018. Figur 2 fremstiller dette grafisk. Når vi ser på antall regninger er det TSB etterfulgt av psykisk helsevern for voksne som har det største volumet, og høyere enn for somatikk. TSB har i hovedsak en jevn vekst fra tertial til tertial, men særlig sterk vekst fra 1. til 2. tertial både i 2016 og i 2018. For psykisk helsevern for voksne har antallet stabilisert seg om lag 5-6000 regninger de siste fire tertial.

Det er også vekst i volumet av regninger innen habilitering og psykisk helsevern for barn og unge, men som vi ser er nivået for disse tjenesteområdene svært lave.

Tabell 3 Antall regninger i godkjeningsordningen per tjenesteområde og per tertial i perioden 2016 til 2018. Samt endring fra 2. tertial 2017-2018. Kilde: KUHR.

	1. tert 2016	2. tert 2016	3. tert 2016	1. tert 2017	2. tert 2017	3. tert 2017	1. tert 2018	2. tert 2018	Endring 2. tert 2017-2018	Pst endring 2. tert 2017-2018
TSB	2 084	4 514	6 008	6 605	7 141	8 344	9 531	11 925	4 784	67,0
Psyk voksne	0	1 971	2 276	3 006	4 943	6 378	5 745	5 771	828	16,8
Psyk barn/unge	0	0	0	147	193	122	281	406	213	110,4
Somatikk	60	802	967	1 261	1 638	1 686	2 161	2 408	770	47,0
Habilitering						71	84	108		
Totalt	2 144	7 287	9 251	11 019	13 915	16 601	17 802	20 618	6 703	48,2

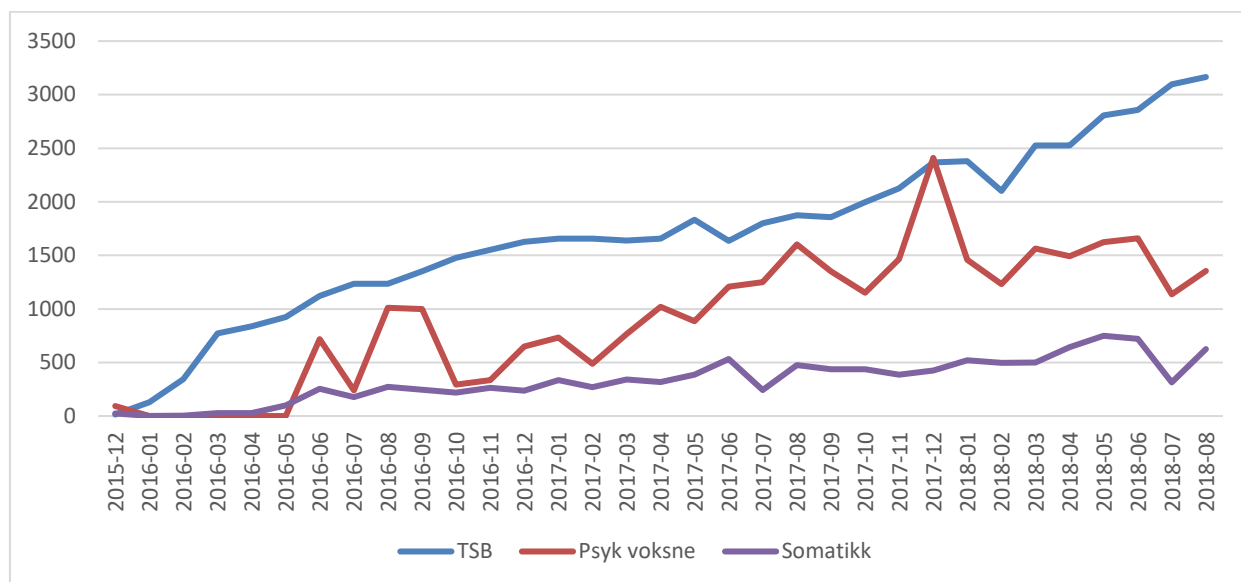
Figur 2 Antall regninger i godkjeningsordningen per tjenesteområde og per tertial i perioden 2016 til 2018.. Kilde: KUHR.

Figur 3 viser utviklingen i antall regninger per måned for de tre største tjenesteområdene. For TSB bekreftes bilde fra tertialvis utvikling med at det er en jevn vekst i hele perioden. For psykisk helsevern varierer nivået en del enkelte måneder. Det økte nivået i desember 2017 skyldes at Friskstiftelsen rapporterte inn nær 700 regninger denne måneden, mens de ikke rapporterte inn aktivitet for andre måneder.

For TSB og psykisk helsevern for voksne fremkommer det ingen regelmessig lavere aktivitet i juli slik vi ser er tilfellet for somatikk. For somatiske tjenester har det vært en jevn vekst i antall regninger, men med en lavere veksttakt enn for TSB, og til dels også sammenlignet med psykisk helsevern for voksne.

Figur 3 Antall regninger i godkjenningsordningen per tjenesteområde og per måned i perioden 2016 til 2. tertial 2018. Kilde: KUHR.

Fordeling mellom menn og kvinner

Tabell 4 viser antall pasienter per tjenesteområde per år fordelt mellom menn og kvinner, mens figur 4 viser andel kvinner per tertial for de tre tjenesteområdene med flest pasienter, samt totalt (hvor habilitering og psykisk helsevern for barn og unge også inngår).

Innen TSB er det flest mannlige pasienter, og figur 4 viser også at andelen kvinner de siste tertialene har vært om lag 20 prosent. Dette er ikke ulikt fordelingen mellom menn og kvinner i TSB utenfor FBV-ordningen, hvor andelen kvinner er om lag 30 prosent.¹

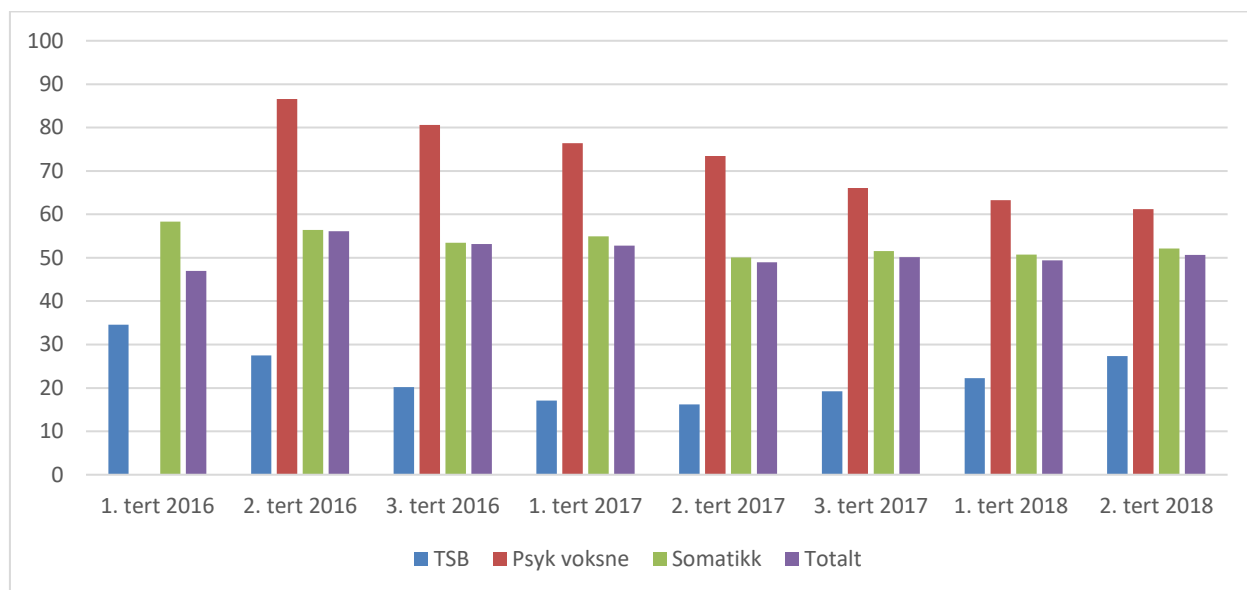
For somatiske tjenester i godkjenningsordningen er fordelingen mellom menn og kvinner tilnærmet lik med 50 prosent for begge. Når det gjelder psykisk helsevern for voksne har andelen kvinner gradvis blitt redusert fra 1. tertial 2016 til om lag 60 prosent i 2. tertial i 2018.

¹ Se "Befolkningens bruk av tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) 2017", analysenotat 04/18 SAMDATA Spesialisthelsetjenesten. www.helsedirektoratet.no/statistikk-og-analyse/samdata.

Tabell 4 Antall pasienter per tjenesteområde i godkjenningsordningen etter kjønn i perioden 2015 til 2018. Kilde: KUHR.

Tjenesteområde		2015	2016	2017	Per 2. tert 2018
Psyk helsevern voksne	Menn	26	25	49	50
	Kvinner	66	107	118	85
Psyk helsevern barn/unge	Menn	0	0	2	2
	Kvinner	0	0	3	6
TSB	Menn	0	112	200	196
	Kvinner	1	41	47	65
Somatikk	Menn	12	802	2 123	2 146
	Kvinner	11	986	2 291	2 279
Habilitering	Menn			3	4
	Kvinner			3	5
Totalt	Menn	38	939	2 377	2 398
	Kvinner	78	1 134	2 462	2 440

Figur 4 Andel kvinnelige pasienter per tjenesteområde og totalt i perioden 2016 til 2018. Tertial. Kilde: KUHR.

Pasienter og aktivitet etter regioner og fylker

Bruken av godkjeningsordningen varierer betydelig mellom ulike deler av landet. Det vil være flere årsaker til dette, men en særlig viktig faktor er nærhet til godkjente tjenestetilbydere i ordningen. Når vi i dette avsnittet ser på geografisk fordeling både av pasienter og regninger er det viktig å huske at for pasienter vil somatikk påvirke totaltallene mye. Vi vil derfor også skille mellom tjenesteområdene i beskrivelsen av befolkningens bruk av tjenester i godkjeningsordningen.

Tabell 5 viser fordelingen av pasienter samlet etter hvilken bostedsregion de kommer fra og tertialvis utvikling siden 2016. De fleste pasientene som bruker ordningen har bosted i Helse Sør-Øst. De siste tertialene har 80-90 prosent av pasientene kommet fra denne regionen. Dette er mer enn vi skulle forvente ut fra fordelingen av folketallet, og skyldes nok i stor grad at godkjente tilbydere innen somatikk er lokalisert i denne regionen.

Videre ser vi av tabell 5 at en del pasienter kommer fra Helse Vest, om lag 10 prosent, mens det er svært få pasienter i Helse Midt-Norge og Helse Nord som benytter tjenester i godkjeningsordningen.

I tabell V1 i vedlegget vises tilsvarende tall for pasienter etter bostedsfylke.

Tabell 5 Antall pasienter for alle tjenesteområder samlet etter bostedsregion per tertial i 2016 til 2018. Kilde: KUHR.

	1. tert 2016	2. tert 2016	3. tert 2016	1. tert 2017	2. tert 2017	3. tert 2017	1. tert 2018	2. tert 2018	Endring 2. tert 2017-2018	Pst endring 2. tert 2017-2018
Helse Sør-Øst	87	1590	1763	2148	3005	2987	4027	4384	1379	45,9
Helse Vest	43	86	203	225	270	469	279	313	43	15,9
Helse Midt-Norge	1	19	19	13	13	17	14	18	5	38,5
Helse Nord	10	21	34	35	43	39	52	61	18	41,9
Annet	0	0	2	4	2	2	0	5	3	
Totalt	141	1716	2021	2425	3333	3514	4372	4781	1448	43,4

I figur 5 vises fordelingen av pasienter etter hvilken region de er bosatt i for de tre største tjenesteområdene i godkjeningsordningen. Det er til dels svært ulikt volum av pasienter bak søylene i figuren, med mange pasienter innen somatikk og relativt få for de to andre tjenesteområdene, jf tabell 1. Tabell v2-v4 i vedlegget viser tall for pasienter etter bostedsfylke/-region.

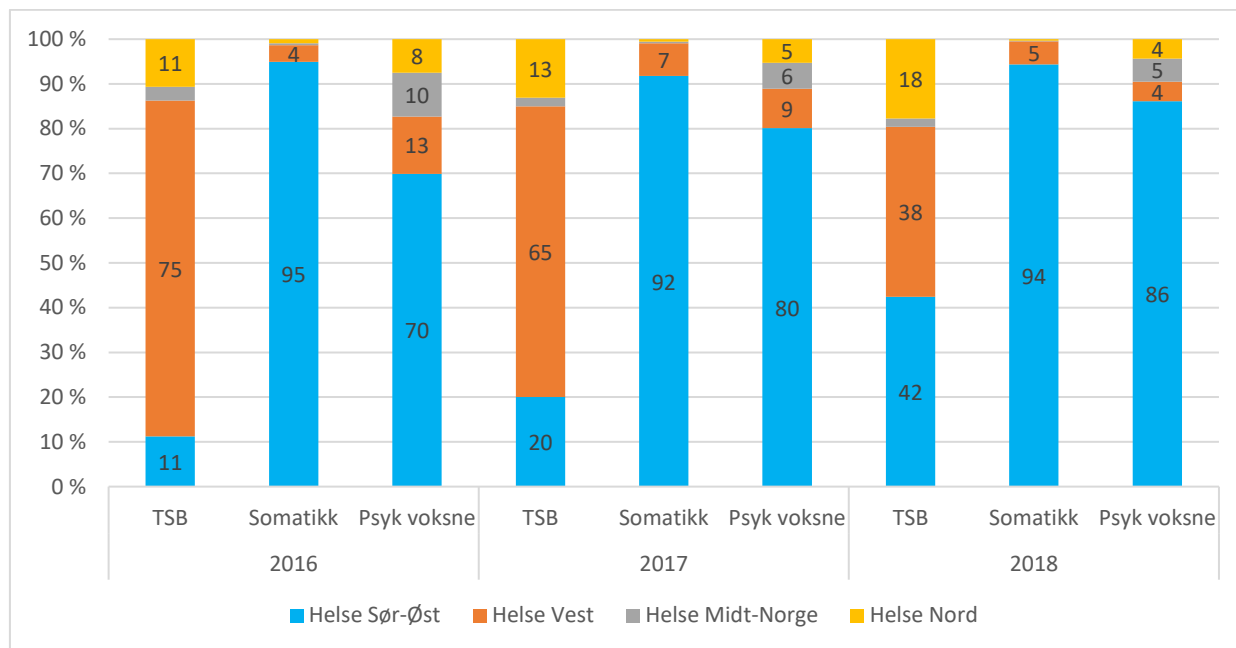
For TSB viser figuren at det i disse tre årene har vært en tydelig endring i fordelingen mellom tre av regionene, hvor andelen fra Helse Vest reduseres og det økes for Helse Sør-Øst og Helse Nord. Sammenlignet med regionenes andel av befolkningen var andelen pasienter i 2018 høyere for Helse Nord og Helse Vest, og lavere for Helse Sør-Øst.

Når det gjelder somatikk er fordelingen stabil og i all hovedsak er det pasienter fra Helse Sør-Øst som bruker de somatiske tjenestene i ordningen.

Pasienter som har mottatt tjenester innen psykisk helsevern for voksne kommer i økende grad fra Helse Sør-Øst, hvor figuren viser at andelen har økt fra 70 prosent i 2016 til 86 prosent etter åtte måneder i 2018.

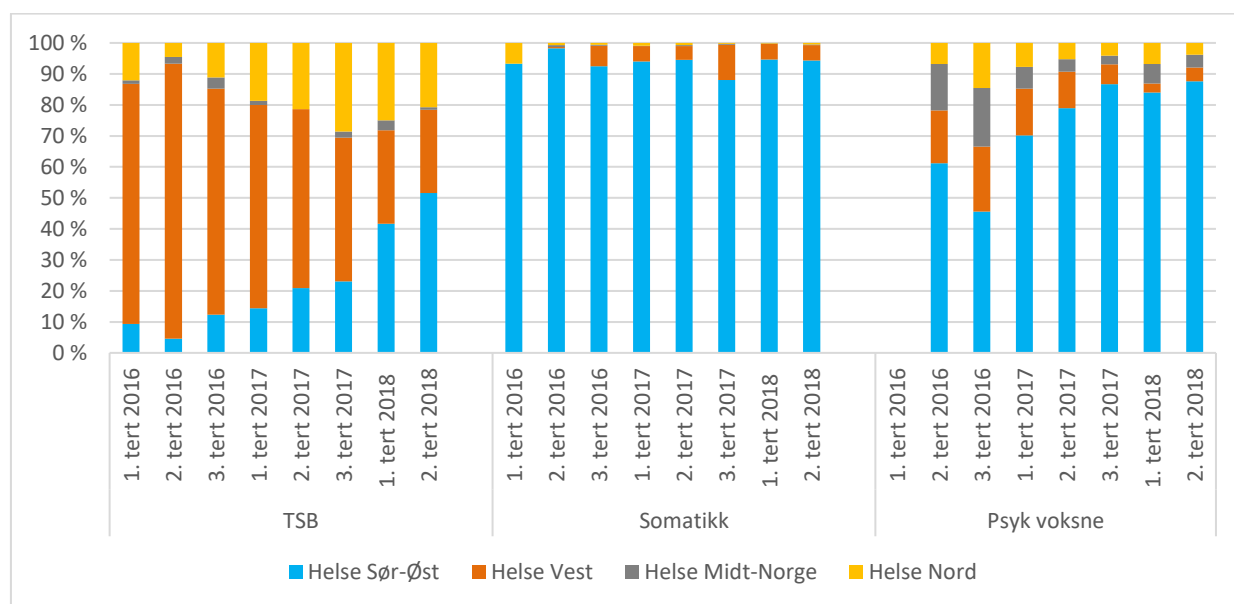
Helse Midt-Norge har en svært lav andel pasienter for alle tre tjenesteområder i perioden 2016 til 2. tertial i 2018.

Figur 5 Prosentandel pasienter etter bostedsregion for tjenesteområder i godkjenningsordningen i perioden 2016 til 2018. Kilde: KUHR.

For TSB og psykisk helsevern er det stor forskjell mellom å se på antall pasienter og antall regninger (utredninger, inngrep, oppholdsdøgn). I figur 6 viser vi derfor fordelingen mellom bostedsregionene for antall regninger for tjenesteområdene TSB, somatikk og psykisk helsevern for voksne for hvert tertial i perioden 2016 til 2018. Utviklingstrekkene for pasienter vist i figur 5 gjenfinnes i stor grad når vi ser på regninger og per tertial. For TSB har pasienter fra Helse Sør-Øst og Helse Nord i økende grad generert regninger og medført at andelen regninger fra Helse Vest har blitt redusert. Det har også vært en reduksjon i antall regninger i Helse Vest fra 1. tertial 2017 til 2. tertial 2018. Reduksjon i andel regninger i Helse Vest skyldes derfor både vekst i andre regioner og reduksjon i Helse Vest.

Figur 6 Prosentandel regninger per tertial etter bostedsregion for tjenesteområder i godkjenningsordningen i perioden 2016 til 2018. Kilde: KUHR.

3. Utvikling i utbetalte refusjoner

I kapittel 2 viste vi at det fra oppstart i 2015 årlig har vært en vekst i antall pasienter og regninger i godkjenningsordningen i Fritt behandlingsvalg. Dette gjenspeiler seg også i utbetalte refusjoner, som vist i tabell 6. Siden oppstart av ordningen var 1. november 2015 blir nivået dette året lite sammenlignbart med etterfølgende år. Også 2016 bærer preg av at ordningen var i en oppstartsfase, hvor en rekke tilbydere ble godkjent utover i 1. halvår dette året. Utbetalte refusjoner ble da også fordoblet fra 2016 til 2017 hvor utbetalingene utgjorde nær 130 millioner kroner. Allerede etter åtte måneder i 2018 er utbetalingene nært opp til nivået for hele 2017, med et beløp på drøyt 120 millioner kroner.

Tabell V5 viser tilsvarende tall fordelt per tertial.

Tabell 6 Utbetalte refusjoner (millioner kroner) i godkjenningsordningen etter tjenesteområde for årene 2015 til 2018 (per 2. tertial). Kilde: KUHR.

	2015	2016	2017	Per 2. tertial 2018
TSB	0,0	38,5	63,1	61,1
Psyk voksne	8,0	14,9	50,4	41,8
Psyk barn/unge	0,0	0,0	1,9	3,0
Somatikk	0,2	5,0	13,3	16,2
Habilitering			0,3	0,8
Totalt	8,3	58,4	128,9	122,8

Vi har ikke foretatt en grundig beregning og vurdering av estimat for utbetalinger for hele 2018 basert på dette datagrunnlaget, men ut fra en vurdering av veksttakt innen hvert tjenesteområde er det grunn til å forvente et årsbeløp på om lag 200 millioner kroner i godkjenningsordningen i 2018.

Vedlegg

Tabell V1 Antall pasienter for alle tjenesteområder i godkjenningsordningen samlet etter bostedsfylke per tertial i 2016 til 2018. Kilde: KUHR.

	1. tert 2016	2. tert 2016	3. tert 2016	1. tert 2017	2. tert 2017	3. tert 2017	1. tert 2018	2. tert 2018
Østfold	15	121	134	222	201	296	470	410
Akershus	10	198	170	118	177	193	201	318
Oslo	13	242	358	377	500	684	676	653
Hedmark	0	7	3	5	6	12	12	15
Oppland	1	6	5	11	15	17	16	21
Buskerud	4	30	20	61	166	89	172	256
Vestfold	18	208	246	386	472	240	549	652
Telemark	0	10	16	21	38	45	51	37
Aust-Agder	1	4	2	2	4	3	4	11
Vest-Agder	1	2	6	5	1	6	7	8
Rogaland	12	28	74	61	61	99	56	70
Hordaland	30	46	61	97	100	164	107	118
Sogn og Fjordane	1	9	10	6	4	12	10	4
Møre og Romsdal	0	5	8	3	1	5	5	7
Trøndelag	1	9	10	8	7	8	7	6
Nordland	5	11	11	10	9	11	21	21
Troms	2	2	12	11	20	21	24	24
Finnmark	1	2	5	7	5	4	2	5
Annet	0	0	1	2	1	1	0	3
Totalt	115	940	1152	1413	1788	1910	2390	2639

Tabell V2 Antall pasienter for somatiske tjenester i godkjenningsordningen samlet etter bostedsfylke per tertial i 2016 til 2018. Kilde: KUHR.

	1. tert 2016	2. tert 2016	3. tert 2016	1. tert 2017	2. tert 2017	3. tert 2017	1. tert 2018	2. tert 2018
Østfold	14	116	127	217	195	283	464	402
Akershus	9	195	163	111	169	176	182	299
Oslo	12	229	340	358	477	656	646	607
Hedmark	0	4	0	4	5	4	7	11
Oppland	1	5	2	7	10	12	10	15
Buskerud	3	17	3	51	158	78	156	238
Vestfold	16	201	238	383	467	233	531	615
Telemark	0	4	6	4	6	4	8	5
Aust-Agder	0	1	0	0	1	1	0	4
Vest-Agder	1	1	1	3	1	3	0	2
Rogaland	0	2	43	9	6	50	13	35
Hordaland	0	0	21	53	67	136	87	86
Sogn og Fjordane	0	1	0	0	0	5	5	0
Møre og Romsdal	0	1	2	0	0	2	1	2
Trøndelag	0	4	1	2	5	4	1	2
Nordland	2	2	2	4	6	1	3	2
Troms	1	2	1	1	1	0	1	4
Finmark	1	2	3	6	4	3	1	5
Annet	0	0	1	2	1	1	0	3
Totalt	60	787	954	1215	1579	1652	2116	2337

Tabell V3 Antall pasienter med TSB tjenester i godkjenningsordningen samlet etter bostedsregion per tertial i 2016 til 2018. Kilde: KUHR.

	1. tert 2016	2. tert 2016	3. tert 2016	1. tert 2017	2. tert 2017	3. tert 2017	1. tert 2018	2. tert 2018
Helse Sør-Øst	7	9	9	16	20	36	62	97
Helse Vest	43	70	68	92	83	72	63	64
Helse Midt-Norge	1	2	4	2	0	3	4	3
Helse Nord	4	4	14	13	19	26	35	36
Annet	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	55	85	95	123	122	137	164	200

Tabell V4 Antall pasienter med tjenester innen psykisk helsevern for voksne i godkjenningsordningen samlet etter bostedsregion per tertial i 2016 til 2018. Kilde: KUHR.

	1. tert 2016	2. tert 2016	3. tert 2016	1. tert 2017	2. tert 2017	3. tert 2017	1. tert 2018	2. tert 2018
Helse Sør-Øst	0	46	71	51	66	96	84	75
Helse Vest	0	10	13	10	9	8	4	4
Helse Midt-Norge	0	7	11	7	3	4	5	5
Helse Nord	0	5	8	4	4	6	6	2
Annet	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	0	68	103	72	82	114	99	86

Tabell V5 Utbetalte refusjoner (millioner kroner) i godkjenningsordningen per tjenesteområde og per tertial i perioden 2016 til 2018. Samt endring fra 1. tertial 2017-2018. Kilde: KUHR.

	3. tert 2015	1. tert 2016	2. tert 2016	3. tert 2016	1. tert 2017	2. tert 2017	3. tert 2017	1. tert 2018	2. tert 2018	Endring 2. tert 2017- 2018	Pst endring 2. tert 2017- 2018
TSB	0,0	7,0	13,8	17,8	19,3	20,1	23,6	26,9	34,2	14,0	70
Psyk voksne	8,0	0,0	6,9	8,0	10,7	17,5	22,1	20,9	20,9	3,4	19
Psyk barn/unge	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,8	0,5	1,2	1,7	0,9	115
Somatikk	0,2	0,2	2,0	2,9	3,5	4,2	5,5	7,2	9,0	4,8	113
Habilitering							0,3	0,3	0,4	0,4	
Totalt	8,3	7,1	22,7	28,6	34,1	42,7	52,1	56,5	66,3	23,6	55

Fritt behandlingsvalg

Utgitt

10/2018

Bestillingsnummer

IS-2769

Utgitt av

Helsedirektoratet

Postadresse

Pb. 220 Skøyen, 0213 Oslo

Besøksadresse

Vitaminveien 4, 0483 Oslo

Telefon 810 20 050

Faks 24 16 30 01

Forsidefoto

Lisa Westgaard/Tinagent

Design

Itera as

www.helsedirektoratet.no